

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Sosial- og helseavdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Katrine Tømmerdal Nordby, 62 55 11 37

Vår dato
19.12.2012
Arkivnr.
008

Vår referanse
2012/7123 (bes oppgitt ved svar)
Deres referanse

Helse- og omsorgsdepartementet
Pb. 8011 Dep
0030 OSLO

Hørings svar – I Bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi i helse- og omsorgstjenesten

Fylkesmannen i Hedmark støtter departementets begrunnelse i forslaget om endring i pasient- og brukerrettighetsloven for å gi hjemmel til å kunne anvende varslings- og lokaliseringsteknologi på demente og andre omsorgstrengende uten samtykkekompetanse, og som ikke motsetter seg en slik form for helsehjelp.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på behovet for en slik hjemmel i tilfeller hvor pasienten motsetter seg denne type helsehjelp. Her er Fylkesmannen i Hedmark's uttalelse om dette:

Vi kan ikke se at det gjør seg gjeldene veldig ulike hensyn til bruk av lokaliseringsteknologi for de som motsetter seg slik helsehjelp, enn for de som ikke motsetter seg det.

Begge disse situasjonene handler om pasienter som mangler samtykkekompetanse og som har kognitiv svikt i varierende grad. Samme pasient kan motsette seg en del av helsehjelpen, mens vedkommende ikke yter motstand mot en annen. Det er etter Fylkesmannens syn heller ikke slik, som man kan få inntrykk av i høringsnotatet, at de som motsetter seg helsehjelp skal ha vanskeligere med å orientere seg enn de som ikke motsetter seg helsehjelp. Det er jo ikke evnen til å uttrykke motstand som er avgjørende for orienteringsevnen. Det avgjørende vil være om det etter en konkret vurdering av pasientens kognitive funksjonsnivå er forsvarlig å benytte seg av slik lokaliseringsteknologi. På denne bakgrunn mener Fylkesmannen i Hedmark at den samme trafikale risikoen vil være tilstede enten pasienten motsetter seg bruk av teknologien eller ikke. Om motstanden mot bruk av slik teknologi medfører fare for at det aktuelle teknologiske utstyret ikke vil virke eller bli brukt som forutsatt, vil også måtte basere seg på en konkret vurdering i den enkelte sak. Det vil også være ulike måter å feste dette utstyret på som vil kunne minske denne risikoen, som å skjule plasseringen av dette utstyret som en lovlig omgåelse av motstand i de tilfellene det fattes vedtak. Vi mener imidlertid, som Helsedirektoratet i sitt brev av 23. januar 2009, at et slikt tvangstiltak bare vil være forsvarlig i et begrenset antall i tilfeller, men at dette da har sammenheng pasientens manglende samtykkekompetanse, og ikke om man motsetter seg tiltaket eller ikke.

Fylkesmannen i Hedmark mener at de strenge saksbehandlingsreglene i pasient- og brukerrettighetsloven kap. 4A, vil bidra til å sikre bruk av denne teknologien i tråd med

formålet. Tilbakeholdelse i institusjon er et svært alvorlig inngrep i en persons integritet og verdighet. På bakgrunn av erfaringer Fylkesmannen i Hedmark har med vedtak etter pasient- og brukerrettighetsloven kap. 4A, mener vi at en mulighet til kunne benytte seg av slik teknologi, i noen tilfeller også kan bidra til å hindre tvangsinnleggelse. Muligheten til økt mobilitet, frihet og trygghet som denne teknologien kan gi, hvis den anvendes riktig, vil etter Fylkesmannen i Hedmark's syn bidra til å sikre at det minst inngripende tiltaket blir anvendt i det enkelte tilfellet.

Med hilsen

Trond Lutnæs e.f
Fylkeslege

Katrine Tømmerdal Nordby
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.